

Szerkesztőségi iroda:

R.-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES-TARTALMU HETILAP.

MEGJELIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatal illető előfizetési pénz-, hír- és egyéb felvétel-sok.

Hirdetési díj:

Egy nyolczasábas peitser terfogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A választások után.

Szokottaknál kissé zajosabb napok eseményeinek voltunk közelebb tanúi megyénkben.

Megválasztottuk — még pedig ezuttal öt évre — országgyűlési képviselőinket, hogy általuk hazánk törvényhozó testületének működésében részt vegyünk.

Kifejezésre jutott-e hamisítatlanul — és mennyiben a nép akarata megyénkben? megbírálani, vagy a felett véleményt mondani jogunk nincs, de föltételeznünk kell, hogy választó közönségünk, midőn képviselőire adta szavazatát, habár kerületenkint és pártonkint a közjóhoz vezető utakra s eszközökre nézve eltérő meggyőződésben, de azon elv által vezéreltette magát, hogy „a haza minden előtt.“

Nincs okunk sajnálkozni a felett, hogy a nép akaratának nyilvánulása nem minden kerületünkben történt egyhangulag, mert a vélemények küzdelme jogosult, sőt szükséges is; de nagyon elszomorítóan tartanók, ha győzők és legyőzöttek az alkotmányos törvények keretén belül megvívott harc után is haraggal szívökben hagynák el azon csatát, melyen a hazafias törekvések lobogóját — tiszta kezekben — nem érheti szenny.

De emberek vagyunk, s a pártokat emberek alkotják, emberi gyarlóságaink pedig gyakran visznek a küzdelem terére olyan szenvedélyeket is, melyek hullámzásai közepett mihamar föleseréljük a tulajdonképeni célt az egyénnel, a meggyőző érveket az erőszakkal, a jogot a kényszerrel, a vélemények kölcsönös tiszteletét gyanúsítással. Ez oka annak, hogy társadalmi életünk mezeje, a pártok egy-egy mérközése után, oly sokáig parlagon hever; — hogy a legyőzött rész önkényt nem nyújtja békülésre kezét, — hogy a győzelem koszorujából mindig hiányoznak az örökzöld levelek.

Ugyan érzik-e, tudják-e a pártok vezetői maguk is, hogy az általuk lekötött erőben mily sokat veszít a közjó?

T Á R C Z A.

Életfálm erdejében.

Életfálm erdejében
Szél se lebbent réges-régen,
Most egyszerre vihar támad,
Zuzza, tépi a faágat.

Ág letörve, lomb leverve,
Ronda sárba leteperve,
Szerteszórva itt hevernek
Utain a rengetegnek.

Mindegyiket végig nézem,
Mindegyike egy emlékem:
Elmosódott betűk, jelek,
Miket irtak bársony kezek.

Mindegyikre leborulok,
Mindegyiken elzokogok,
Mig a vihar támad újra,
Felragadja, tovább fujja.

Az üvöltő fergegtegbe
Meggzagatva, leteperve,
Hulló lomb közt így bolyongok,
Mig magam is aláhullok.

Sz. Kovács Gyula.

A „Kurinez“ pusztai földmives iskola.

(Vége.)

Teendők, — melyek az első évben leginkább, sőt szorosán a gyakorlati téren összpontosulnak, — untig elegendők arra nézve, hogy semmiféle egészségrontó elszórodás a növendékeknek eszükbe ne jusson.

Foglalkozásuk, — mi közben e szerint — a legtermészetesebb, a gazdaság minden ágában előforduló munkálatok körül, kezdve a legegyszerűbben véges-végig, — különben begyakoroltatnak, — önállóságukat nagy mértékben fokozza, az ítélő tehetséget a munkaosztás, adás és feldol-

Bizonyosan tudják, sőt bizonyára ohajtják is a békét, de hát mikor nem közeledik — — — a másik?

Ez nem a testvérek ártatlan versengése abban, hogy ki viszen több homokszemet a közjó épületéhez, hanem az „erősebb“ és „gyöngébb“ fél ártatlan fegyverszünete, hogy alkalom adtán ismét eldön-gessék egymást „Filippi“-nél.

Csakhogy az ilyen, koronként megújuló küzdelem ára igen nagy, különösen ott, hol nem köz-, de pusztán személyekhez fűződő érdekek keresztülviteléről van szó. Megtárgulnak, széthullanak a kapesok, melyek összekötik a társadalom alkotó elemeit; a „megyőződés“ ürügye alatt pártokra szakadnak; ellenségekül tekintenek azok, kikkel nem együtt kiáltjuk az „éljent,“ s az ellenségeskedést elvisszük igen gyakran az ismerősök, a rokonok, barátok körébe, sőt még a családi tűzhely közelébe is.

Valóban nagyon fájlalható jelensége a mostani kornak, mely nem bir magasabb eszmét ültetni szívünkbe az önzés gondolatánál. Sivár kilátás a jövőre, s annál vigasztalanabb, mert azok, kik hivatalva lennének minden mozgalomban a vezetésre, nem tudják, avagy nem akarják érvényesíteni befolyásukat

Mire várnak még? Nem érzik-e nyomását a levegőnek, mely tespedten, mérgező parányokkal telítve nehezedik a társadalomra, hogy megfossza eleveenségétől? Elfelelték-e, hogy előkelő állásukban vannak a társadalom iránt is kötelességeik, melyek elől elzárkózni soha sem szabad? Avagy új alakulásra várnak, melyben majd átveszik a vezér szerepet?

A közelebbi napok története, s az ebből levonható tanulság előtt ne hunyjanak szemet, ne dugják be fülöket.

Sokszor megkísértettük ugyan már intező kö-reink figyelmébe ajánlani amaz érzéketlenséget, mely miatt közművelődési intézményeink úgy szólva,

gozásban teljesen kifejleszti. — A nyers munkát, melyet sajátkezűleg végeznek, követi a néhány órai elméleti oktatás; ez megvilágítja a homályt, egyesíti az ellentéteket, könnyíti, áttekinthetőbbé teszi a gyakorlatnál szerzett tapasztalatokat, szóval: megadja az oknak okoztját.

Második évfolyamban, a gyakorlatnak teljes mértékben való gyakorlásával, nagyobb gond az elméletre fordítatik; mely a következő szaktárgyakat öleli fel: u. m. gazdasági ügyiratok, fogalmazványok szerkesztése — physica, géptan, gazdasági számtan, talajisme, gyümölcsfa tenyésztés, szőlő-mívelés, rétmívelés, zöldség-termelés, állat- és különleges növény-termelés, gazdasági fatenyésztés, növénytan, trágya-kezelés, állattan, baromfi-méh- és haltenyésztés, állat-gyógyászat, szarvasmarha-, ló-, juh- és sertés-tenyésztés, gazdasági számvitel, gazdaságok okszerű berendezése, földmértan, szabadkéz- és mértani-rajz, s erdszet.

A komoly gondolkozásu növendékeknek ezenfelül még igen bő anyagot nyújt a — kezdethez képest elég jól felszerelt — könyvtár: — mely az erős akarat és szorgalom előtt mindig megnyílik.

Ezáltal tehát hivatásuknak minden tekintetben megfelelő gyakorlati és elméleti kiképzésben részesülnek.

A földmívelési m. kir. kormány, mely a szakoktatás emelésére és a gyakorlati tapasztalatok terjesztésére már annyi áldozatot hozott, — a tervbe vett földmives iskolák fokozatos létesítése által, ismételen csak arról győzhet meg minket, hogy mily nagy fontosságot tulajdonít és üdvös eredményt remél az eddigi tapasztalatok révén ez intézetektől. — Én, mint e kérdéses iskolák híve, hinni reményem, hogy ezek érdeme és hite az érdekeltek előtt csakhamar emelkedni fog, mivel a gyakorlatra aránylag nagyobb figyelem fordítatik az elméletnél, de mindazon által az elmélet a gyakorlattal kellő összhangba hozva egy, hogy egyik sem bírván tulsulmlyal, teljeseen kizártnak tekinthető az egyoldalúság, tehát semmi esetre sem úgy, mint a felsőbb fokú gazdasági tanintézetekből kikerülő, s majdnem kizárólag elméleti irányban nevelt és képzett gazdáknál tapasztaljuk, kik, ha előzetes gyakorlattal nem bírnak, — hivatásuknak egyelőre csak részben felelhetnek meg.

E két tényezőt főleg nálunk kellene szorosán véve összeegyeztetni, ahol még annyi száz és ezer ember küzd e téren a létért való nehéz tusában, minden tárgyilagos alapot, öntudatos eljárást nélkülöző szakértelem nélkül.

minden életjel nélkül tengenek; sokszor emel-tük fel ugyan csekély szavunkat társas életünk pangása miatt, mely mellett egészséges viszonyokról meg csak beszélni sem lehet, mindamellett kötelességünknek tartottuk a fentieket elmondani most is — — — a választások után. —s.

Zászlószentelés.

Serke, 1887. június 12.

Folyó hó 9 én taitta meg a Serkében alakult függetlenségi párt zászlószentelési ünnepélyét, impozans közönség, díszes vendégkoszoru jelenletében; eljöttek ide sokan, eljöttek közelebből s távolabbról, emelni az ünnepély fényét, el, örülni az örülőkkel, lelkesedni a lelkesedőkkel; — el, tanulni szabadságszeretetet, tanulni igaz lelkesedést, az egyenlőség, testvériség, szabadság, magasztos szent esz-méi iránt.

Delután 3 órakor indult ki az impozans tömeg az iskola helyiségéből; felharsanó hazafias dalok hangjai mellett, s a felszentelendő, de még begöngyölt, leborított lobogó alatt, a távolabbi templomterre, a szentelési aktus tulajdonképeni színhelyére.

Dörgés, villámlás előzte meg a kiindulást, elborult odafenn a menybolt; mintha maga az alkotó természet adott volna villamos fényt az ünnepélynek, mintha a meny-dörgésben, a fellegek rázkodtató morajában, maga a menny emlékeztetett volna hatalmas szavával a nap jelentőségére, az eskü szentségére, mit e zászlóra tevünk, mintha maga a menny intett volna bennünket.

Itt, e templom téren történt a szentelés, legelőbb is a serkei énekkar kezdé meg az ünnepélyt, hazafias dallama elmondásával, majd annak elhangzása után tisztelendő Busz-kay Gyula, jánosii kitünő lelkeszt tartott egy hazafias, szabad eszmékkel telt, s a hazafiaság tüzetét áthatott beszédet, megszentelve azt a begöngyölt zászlót, mely intésére, fel-szólítására, burkától megszabadítva, szabadon, büszkén lengett felettünk; szabadon, büszkén lengette háromszín sely-mét fuválni szárnyakon a magas ég felé; és a kitisztult ég, azarkék fényével áldólag, biztatólag mosolyog reánk, áldólag biztatólag a szabadság, függetlenség, immár fel-szentelt lobogójára.

E re ismét az énekkar dallama, s tiszteletes Molnár József gortva-kisfaludi segédlelkész ur, helységünk derék szülötte, minden tekintetben sikerült, kitünő beszéde kö-vetkezett.

Az igények fokozatos emelkedése, a világverseny és sok más veszedelmes tényező, riasszon föl végre — va'a-hára minden szántó-vetőt tespedő almaiból, és szakiton azzal az ősi, mondhatnám vérré vált szokással, melyet még igen sokan makacs következetességgel üznek.

Földmívelőnk egy tekintélyes része, — kevés kivétel-lel — ilyen dolgok iránt még mindig süket: nem tanul és nem felejt. — Nem felejt, hogy a föld gyomrának meg-ismerése végett ősei sem jártak szakiskolákba. — Es nem tanulja meg, miszerint ily nehéz világfordulat és válságos helyzet mellett, nem elégséges megélhetésünket a bevégzett munka után pusztán az egek urától várni, hanem első vagy legalább másodsorban, nekünk kell a kor legújabb vívmá-nyai szerint hatni és alkotni, hogy boldogulhatásunkra vala-mit saját magunk is termelhessünk.

Semmi sem kiaknázhatlan. — A föld éhes gyomra megköveteli a magát, és nem elégszik meg „a harmat ön-tözésével s a madarak kövérítő hulladékaival.“

Annyi ezer év óta való turás után, — egy kis vakarás mellett, — mely műveletet sok maradi-szellemű gazda szántásnak nevez, — nem remélhetünk terméstöbbletet, föltünőbb eredményt.

Persze ily körülmények között, azt, mit előkelő gaz-dáink okszerű gazdálkodás mellett elérnek, a nem haladók „fortuna“ kifolyásából eredőnek vélik. Hanem, hogy e „sze-renese“ elérhetését az elméleti ismeretek segélyével, a szak-oktatás megállapított elvei szerint magukra megkönyítsék, ott, hol az dióhéjban, könnyű szerrel megszerezhető a föld-mives iskolában: attól idegenkednek.

Ilyen körülmények közepette, most már méltán csak azon csodálkozhatnánk, hogy t. olvasóim közül azok, kik eddig követni szivesek voltak, találkozná egy is, ki nem osztaná nevezett gazdasági iskoláról föntebb esetelt néze-teimet.

S ha a sok közül csak egy is egyetért velem, kárpót-lást nyerni vélek fáradságomért ama tudatban, hogy jelen igé-nytelen soraimban megköczkázthatni merészelt nezeiteim „nem lesznek pusztában elhangzó üres szavak!“

Egy földmívelő.

Az igazság, a referensi hűség követeli tőlem, hogy megemlítsem, hogy az ünnepélynél esekélyességem is szerepelt egy vassal, mennyiben emel azt, megítélni elbizakodottság lenne részemről.

Egyik fontos mozzanatát képezte az ünnepélynek, a szögbeverési jelenet, mit szintén tisztelendő Ruszkay Gyula, szentelő lelkész ur kezdett meg, a király, a pártok felett álló koronás államfő nevében; őt követte a zászlóánya, a lobogón díszlő egyenlőség, testvériség, szabadság nevében majd nagyságos Fáy István ur távollevő atyja, pártunk igen tisztelt elnöke, nagyságos Fáy Barnabás ur képviselőjében, nagytisztelt Tóth Sámuel ur, helybeli lelkész, ki mint az egyház lelkésze, a meghatottságtól reszkető hangon áldá meg a zászlót, aztán a helybeliek, vendégek közül többen egy-egy jelisével.

Ezzel az ünnepély ünnepi része véget is ért, s a tekintélyes, díszes közönség, a már felszentelt s kibontott lobogó alatt, hazafias dal, zeneszó mellett vonult Alexay István ur la kába, élvezni a párt vendégszeretétét, szíves látását, megadván a lelki után, a testnek is, a mit a test kíván.

Ime, így ünnepelt folyó hó 9 én Serke községe, így tartá meg zászlószentelési ünnepélyét a serkei 48-as függetlenség párt.

Kicsiny, fiatal még e párt, de ne kicsinyeljük: ne hasson ránk bémítól, esüggesztől annak fiatalága, hiszen: „A legegészségesebb magnak időre van szüksége mielőtt kalászkokat hajt, s minden mezőn csak azt arathatjuk, mi már régen vetve volt.”

Mondja egy koszos irónk, br. Eötvös József, a nagy gondolkodó.

A esemete megizmosodik, meg fog izmosodni, idővel ágakat hajt, lombokat; és vészben, viharban lesz a szabadság terebélyes tölgye

mit a fergeteg
Kiképes dönteni.
De méltóságos derekát
Meg nem görbitheti.”

Kivánjuk, hogy úgy legyen, és hisszük, hogy úgy lesz.

Bersodi Béla.

Levelezés.

Nagy-Röcze, 1887. június 16-án.

Lélekemelő volt azon tisztelet és szeretet által létrehozott ünnepély, melyet Nagy-Röcze város választó polgárai szeretett képviselőjelöltjük Hámos László itt tartózkodása alatt rendeztek. — A választó-polgárok faj- és felekezeti különbség nélkül általános lelkesedés közt gyűltek össze, hogy képviselőjelöltjük tiszteletére egy általuk rendezett banketten őszinte ragaszkodásukat s benne helyezett tántoríthatlan bizalmukat bemutassák. — A közügy iránt kifejtett fáradhatlan munkássága, szeretetteljes bizalmat keltő modora ellenfeleit is lefogyerete. — Megjelenése, itt tartózkodása alatt missiót is teljesített. — Itt, hol a nemzeti-ségi izgalom csak a közel multban is élénk lánggal lobogtak, itt, hol azon izgalomszülte hullámok még most sem simultak el teljesen, a lelkesedés tisztító hevében simulni kezdének. — Ugyanis e kisdéd, de intelligenciában épenugy, mint anyagiakban gazdag város átalakítása, így a magyar hazafiaság körül nevadhatatlan érdemeket szerzett a multban és jelenben egyaránt Mihalik Dezső Coburg herceg gömöri és nógrádi uradalmának ügyésze, és a jelenben Stefanosok Károly Nagy-Röcze város erélyes és eszélyes polgármestere. — de együttes működésük sem tudta teljesen elsimitani — támogatva bár az intelligencia legnagyobb részétől — azon hullámokat, melyeket a mult idők vertek fel. — E hullámok kisebbek-kisebkek lesznek és mindinkább közelednek az enyészethez, s a bankett és hullámok erőteljes megfogyatkozásán nagyon sokat lendített. — Mihalik Dezső emelt először poharat. — éltette Hámos Lászlót, mint a nagyrozei választók szeretett és tisztelt vendégét, a polgári erények mintaképét. — Leirhatlan lelkesedés követte szavait. — Az ünnepelt meghatottan és melegen köszönte meg e — szerinte nem várt — kitüntetését. — Perjéssy László Mihalik Dezsőt köszöntötte fel, mint a rözei magyar társadalom vezérét. — Utánna Stefanosok Károly emelt poharat, éltette Kossuth Lajosot, mint a szabadság, egyenlőség, testvériség apostolát. Ezzel ő, — mint mondá, — csak történeti missiót teljesít, mert Nagy-Röcze városa erején felül áldozott dicső szabadságharcuinkban e szent eszmeért s annak kimondását nagy fénytel és pompával ünnepelte meg. Ez eszme úgy él ma is a rözei polgárok kebelében, mint élt akkor. Ebből kiindulva Hámos László a testvériségnek e városbani teljes megvalósulására ívott, Mihalik Dezső szintén a harmonia teljes létrejöttére írtette poharát. — Erre felállt Bottó Gyula ügyvéd, bocsánatot kérve, hogy ha netalán nem jól beszélne magyarul (pedig igen jól beszél) — mert anyanyelve tő — csakis azért kíván magyarul beszélni, mert úgy érez. Büszkén mutat Hámos nemzeti színű jelvényére és hordja azt. — Credoja azonban az 1868. XLIV. törvény. — Ennek teljes végrehajtását kívánja s akkor szerinte megszűnik a nemzeti-ségi kérdés. — De hazáját szereti, és ha kell, ott lesz, hol találkozunk mindnyájan, hol kész érte életét és vérét áldozni, a közös, az édes hazára emeli poharát. — Mihalik Dezső egy remek beszédben felel neki. — Meghatottak — úgy mond a többek közt — zárszavai. — Ha úgy él a nemzeti-ségi törvény a nemzeti-ségi kebelében, mint az lángelkű költőnk és államférfink Eötvös lelkében élt, úgy üdvözlö azokat, a kik magukat nemzeti-ségi-nek nevezik. — Mert a magyar haza boldogulása, felvirágzása körülí önzetlen működés a magyar állameszme sértetlen volta egyedüli biztosítéka és záloga az igaz hazafiaságnak. Ok tudják mit akarunk, mi nem tudjuk mit akarnak ok, mi megtettük a második lépést, tegyék ok meg a harmadikat. — Elteti a testvériséget. — Hámos a magyar tótokra emeli poharát. — Stefanosok Károly fejtegette azt, miért vagyunk mi szabadelvű pártiak, többször szakítá félbe zajos helyeslés és éljenzés szavait. — Eltette a szabadelvű pártot. — E párt és Hámos László éltetésével ért véget a szép ünnepély.

Klic.

Rimaszécsen a képviselő-választás példás rendben, az alkalom méltóságához illőleg folyt le. Mintha összebeszélte volna az egész választó-közönség, egy időben ért be a választás színlőjére. A Rima- és Balogvölgyről, tehát két különböző irányból jövő közönség a rimaszécsi róm. kath. templomnál találkozott. A balogvölgyiek magukkal hozták egy a Fáy István vezénylete alatt álló fényes és nagy bauerium előlovaglása mellett a rajongásig szeretett képviselőt Bornemisza Istvánt, utánok a kocsik és választók végtelen száma vonult nagy vígsággal zeneszó mellett. A rimavölgyiek menete sem volt jelentéktelen. A martonfalusi dombnál 120 kocsinál több találkozott össze, melyek szép egymásutánban vonultak Rimaszécs felé. Es a menet eme részét, ha nem koronazza is meg a képviselő jelenléte, bár erre az alkalomra szerették volna őt a balogvölgyiekkel megfélezni — de voltak itt is, a kik a menetek díszét és fényt kölesönöztek, ezek pedig voltak a — és simonii 48-as zászlók lelkes keresztanyái és patrónái. Fáy Barnabásné ő nagysága és Aicxai Istvánné asszonyság, kik egy parádeba hámozott négyes fogaton jöttek a menet élén, magukkal hozva a serkei és simonii 48-as párt kibontott selyem zászlóit.

A bevonulás után nemsokára végbement a választás. A választási elnök Máriássy Andor a vendéglő előtt felállított emelvénnyel egy szépen átgondolt, magvas megnyitott beszéddel hívta fel a választó-közönséget a legszebb polgári jog gyakorlására, egyszersmind felhívta a jelenlevőket a formaszertint, irásban való képviselő ajánlásra. A felhívásra Lenkey István rögtön benyújtotta a közönség lelkes éljenzése közt a Bornemisza István nevére szóló ajánlatot.

A bejelentési záróra letelte után választási elnök az egyhangú képviselőválasztást megtörténtnek jelentette ki, s egyszersmind egy küldöttséget menesztett a képviselőkhöz, mely őt a mandátum ünnepélyes átvételére megkérje.

A képviselő megjövén, a felriadó éljen lecsillapulta után — a választási elnök szolt a megválasztotthoz, s midőn a választás eredményét tudtára adta, egy szónoki erőt kifejező beszédben adta át neki a mandátumot. Képviselőnk meghatva mondott köszönetet mind a választási elnöknek, mind a választó közönségnek s a nála megszokotti és nagyrabecsült őszinteséggel fejtegetve politikai elveit, fogadta, hogy a mily szennytelenül hozta vissza a rabizott zászlót első megbízatása után, oly moesoktalanul fogja azt visszaszolgáltatni a második megbízatás után, is s tehetségéhez képest mindent megtesz a parlamentben hazája, megyéje és választókerülete javára. Képzelné lehet, hogy az a közönség, mely osztatlan bizalommal viseltetik képviselője iránt, mily óriási éljenzésben tört ki a beszéd közben és után, midőn oly férfitól kapott ünnepélyes ígérteket, a kinek adott szavában egész egyenlősége benne van.

Jött aztán a nagy bankett, melyen a felköszöntők egész özönével árasztották el a képviselőt s a jelenlevő és jelen nem levő jeleseknek a legjelesebbjeit.

R—a.

Hírek és vegyesek.

Az országgyűlési képviselőválasztások megyénkben f. hó 17 én ejtettek meg. A nélkül, hogy az egyes pártok buzgóságát és küzdelmeit hosszasan méltatnók, mitűn a tárgyilagosság keretének elhagyása nélkül mozogni nehéz volna, egyszerűen regisztráljuk az eredményt, mely következett volt: A jolsvai választó-kerületben (1677 szavazó) a szabadelvű párt jelöltje Hámos László egyhangulag választott meg. — A kövii választókerület 1394 szavazó polgára Szentiványi Árpád mérs. ellenzéki jelöltet szintén egyhangulag választotta meg — Nagy küzdelem volt a putnoki kerületben, hol 1721 választó szavazata nagyon megoszlott a két jelölt között, míg vegre Hevessy Benedek függetlenségű 148 szavazattöbbséggel megválasztott a mérsékelt ellenzéki Kubinyi Géza ellenében. — A rimaszécsi választókerület 2249 szavazója nagy lelkesedéssel, egyhangulag választotta meg volt képviselőjét Bornemisza Istvánt, a függetlenségű párt jelöltjét. — A rozsnyói választókerületben (1623 szavazó) az eddigi képviselő gróf Andrassy Manó kormánypárti egyhangulag választott meg. — A rimaszombati választókerület 1898 választója közül csak 1257 adta be szavazatát, mely a két jelölt között következőleg oszlott meg: Fáy László a kormánypárt jelöltje 846 szavazatot, Molnár Lajos mérsékelt ellenzéki pedig 411 szavazatot kapott, s így eredményként kihirdetett, hogy a rimaszombati választókerület orsz. képviselőjévé a szabadelvű Fáy László 435 szavazattöbbséggel megválasztott Molnár Lajos ellenében. A jegyzőkönyvek elkészítése után Ruthényi Béla választási elnök üdvözlő szavak kíséretében átnyújtotta az időközben megjelent képviselőnek mandátumát; mire Fáy László következő beszédet intézte választóihoz: „Tisztelt választók és barátaim! Engedjék meg mindenekelőtt, hogy legőszintébb köszönetemet fejezzem ki azon megtiszteltetésért és bizalomért, melyben szavazatuk folytán részesültem. Mint a választást megelőzőleg is szerencsém volt kifejezni, a multban is a belbéke és rendes kormányzat érdekeit törekedtem támogatni, s így nem személyesnek roveim fel érdemül a bizalom és legszebb és legbezsesebb nyilvánulását, hanem annak, hogy a külvészély és a leg-sürgősebb belteendők halmaza mindnyájunkat az összetartásra és munkásságra ösztönöz. Hogy a választókerület és e város iránt, mely kettő közt megosztva töltöttem multamat, a legmelegebb ragaszkodással viseltetem, az természetes, s másképp nem is képzelhető, s mint érdekeik képviselője, azokat szem előtt tartva fogok eljárni.” A jelenlevők éljenzése között s nagy tömeg által kísérvé hagyta el a megválasztott képviselő a választások színlőjét. Megjegyezzük, hogy a választások megyénk területén példás rendben folytak le, s a Besztercebányáról kirendelt — és már előző napon ideérkezett — egy század gyalogság közbenjöttére nem volt szükség. Városunk falai között most ismét csend van, s polgárainkat kisebb mulatságokat kivéve, misem zavarja meg „keleti nyugalmuk”-ban.

A rimaszombati egyesült prot. főgymnasiumban f. hó 16. és 17-iki napjain tartattak az érettségi vizsgálatok mélt. és főt. Kun Bertalan ev. ref. püspök elnökelete alatt, ns. dr. Heinrich Gusztáv egyetemi tanár kormányképviselő jelenlétében. 15 ifju jelentkezett érettségi vizsgára s véglegesen sem az irásbelin, sem pedig a szóbelin egyetlenegy sem bukott el. Ugy a vizsgáló bizottság tagjai, mint a megjelent tanügybarátok egyenként és egyetemlegesen

kifejezték meglegedésüket egy a tanári kar tapintatos vezetése, mint az ifjak képzettsége és képessége felett. He-lyes tárgyismeret teljes tájékozottság, korrekt előadás, — mit csak itt-ott zavart meg némelyeknél a helyzet ünnepélyessége és komolysága, — tünt ki a hallott feleletekből. Ily körülmények között nem lehet esodálkozunk azon, hogy a szeretve tisztelt főpap a vizsga végével meghatottan fejezte ki elismerését az egyházkerület nevében a tanárikarnak a tapintatos és szakavatott vezetést, ugyanezt tolmácsolta az igazgató választmány nevében Csider Károly főgondnok. Kellemesen érintette a tanári kart a kormányképviselőnek nyilatkozata is, ki a mint megvallotta — ily meglepően jó eredményt nem várt. Jeles osztályzattal érettnék nyilvanított 1, jó osztályzattal 6, elégséggel 6 ifju, 2 pedig egy tantárgyból póterettségire utasított. (Megjegyzendő, hogy a törvény szavai szerint jeles osztályzatú azon tanuló, kinek osztályzata minden tantárgyból jeles, legfeljebb csak egyből jó; jó osztályzatú az, kinek osztályzata minden tantárgyból jó vagy jeles, csak egyből elégséges. Szerk.) Ez eredmény fényesen igazolja azt, hogy a nagy közönség s e nemes város áldozatkészsége az igazgatóválasztmány és tanárikar böles vezetése mellett itt, a magyarság e legszebb védhelyén, megtermi a kívánt gyümölcsöt, s hogy gymnasiumunk nemesak anyagilag, de szellemileg is évről-évre emelkedik s missióját az ösöktől örökségkép maradt hivatással tölti be s fejleszté tovább.

A helybeli egyesült prot. főiskola igazgatójává, három egymásután következő évre. — mint halljuk — Zachar Gusztáv, a II. osztály tanára lett e hó 12. napján, az iskolai igazgató választmány által, szótöbbséggel megválasztva.

Zarvizsga. A helybeli ev. ref. felekezeti leányiskola növendékeinek a tanévet bezáró nyilvános vizsgálatá f. hó 26-án fog megtartatni.

A bérmlás. — mint már említettük, — városunkban folyó hó 20-án — holnap — fog megtartatni. Ez alkalomra dr. Schopper György rozsnó egyházmegyei püspök ő méltósága a mai nap folyamán városunkba érkezik.

Adakozás. A rimaszombati egyesült prot. főgymnasium, a községi elemi fi-, és a két prot. leányiskola növendékei által f. évi június 1-5 napján tartott majális alkalmából az „ebérendező bizottság” e számolás után felmaradt 19 frt 39 krnyi összeget küldött be lapunkhoz, mely az eperjesi, nagy-károlyi és thoreczkői tüzkarosultak közt egyenlően lesz felosztandó. Gyűjtésünk összege ezen adománnyal együtt 102 frt 71 kr.

A pádári ág. hitv. ev. elemi népiskola zárvizsgáján megjelent tanügybarátok az ezen alkalmából rendezett köz-vaesórán a gömörmegei közművelődési egyesület balogi fiókja javára 1 frt 88 krjt gyűjtöttek össze. Csak tovább.

„Sok kicsi sokra megy.”

Tavaszi mulatságok. Böven nyílik alkalma a szárazkózásra városunk közönségének. Ma két hely is vetekedik „Eris almája”-nak elayeréséért. A kurinczi földmérés iskola növendékei lázas izgatottsággal készülődnek, s fészkel érdeklődéssel várják a Kurinczon első ízben rendezendő multság lefolyását. Hiszük, hogy siker tekintetében ki fog magaslani e „junális”, annyival is inkább, mert bő alkalmat nyújt a rendezőség arra is, hogy mindkét nembeli ifjaink nagy mérvben áldozzanak az „istenek”-nek. Hát a kisdédek? Mert épen e napra esik a kisdévodá növendékeinek multságja is, mely minden idényben egyike a leglátogatottabb és legkedélyesebb multságoknak. Ez idén épen meglepetéseknek is nézhetünk eleje, amennyiben az „aproságok” szavahil is fognak; nem is említve a szebbnél-szebb játékokat, melyekkel gyönyörködtetni fognak minket, s ha tudjuk, mily sziv-szorongva várják „kicsinyeink” a mai napot, ez egygyel több okot képez arra, hogy a multság sikerének előmozdításához hozzájáruljunk.

A dobsinai jégbarlang Zsembery Tivadar kir. bányabiztos — kitűnő elektrotechnicus és Ruffiny Jenő bányamérnök — a barlang felfedezője — által villanyos világitásra rendeztetett be. A barlang kiváló helyein négy egyenkint 3000 normal gyertya láng erősségű ivlámpa árasztja szét vakító fénysugarait, a mellékjáratokat pedig számos Edison-féle izzó lámpa világítja meg. Folyó hó 10-én tartott meg a világitási próba, mely — mint lapunk egyik jelenvolt barátja értesít — fényesen sikerült. A barlang fénytengerben uszott; a hatalmas jégoszlopok és a boltok millió jégkristályai a fénysugarakat sokszorosan visszaturkórván, mindmennyinyi gyémánt esillogtak, hirdetővén a természet és a tudomány magasztosságát.

Idéjött meghalni a 25-ik ezred egyik közlegénye. A választásra Beszterczéről iderendelt század közlegénye Klin-esok János 22 éves szklabonyai illetőségű, pénteken délután göresöket kapott. Óriási fájdalom között szállították a helybeli közkórházba, hol tegnap reggel kiszenvedett. A hulla boncolását tegnap délután végezték a kórházi orvosok. Ma délután megfelelő katonai pompával temetik.

A helybeli iparos tanoncok nyilvános vizsgálatá f. hó 12-én a felügyelő bizottság tagjai nagyobbreszének és két iparhatóság megbízott jelenlétében tartatt meg. Valóban érthetetlen azon közöny, mellyel városunk közönsége a „munka emberei” iránt viseltetik, s még a vizsgálaton való megjelenés esekély áldozatának hozatalától is tartózkodik. Igaz, hogy ily alkalmakkor az iparos mestereknek illenek a jó példával előre járni, s ezt el is várhatnók, meg lévén győződve arról, hogy ezáltal csak növelnek tanoncza-ikban az ambíciót. Az eredmény, mit felmutattak a tanoncok, nemesak kitűnő, szakszerű vezetésről tesz tanubizonyosságot, hanem a növendékek igyekezetéről is; s bizony csak sajnálhatják a mesterek, és a közönség, hogy még csak megjelenésével sem járult hozzá a szép siker előmozdításához.

A bérzetei h. h. egyház lelkésze által beküldött s alább közölt nyilvános nyugtát ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe, remélve, miszerint kegyes adományait nem vonják meg azoktól, kik az urnak egy rommá lett házat oltajták ismét felépíteni, hogy annak falai közt testvérek, hitrokonok ápolják a tiszta erkölcsöket és neveljenek továbbra is nemzetünk számára jó hazafiakat. Az adományokat, bármi esekélyek legyenek — de bizonyára kedveseket Isten előtt — szívesen átvesszük, hogy rendeltetésük helyére juttassuk.

Hol van a pénz? e kérdésre vár feleletet egy helybeli ismerősünk, kinek ezimére e hó 14. napján Szepes-Tótfaluból egy „ajánlott” levél érkezett, szelein azonban leragasztva s azon hivatalos följegyzéssel, hogy „küldemény gyanus.” A levél ezimzett — így átvenni vonakod-

ván — hivatalosan bontott fel, s ekkor kitűnt, hogy a levélbe „állítólag“ zárt, de kívül nem jelzett s be nem vallott 12 frt „hol léte“ nem tudatik. Megjegyezzük, hogy a helybeli postára e level már Poprádon leragasztott állapotban érkezett és csupán figyelmeztetésül említjük fel, azért, hogy olvasóink a más káran tanulva, ovakodjanak ajánlott levélben pénzt az „érték“ megjelölése nélkül „továbbítani“, mivel érette a postakincstár ilyen esetben nem tehető felelőssé.

Tavaszi multság. A helybeli iparos ifjak segély- és önképző-egyletük javára folyó hó 12-én erkölcsi és anyagi tekintetben jól sikerült multságot rendeztek. Az erkölcsi siker ritka kedélyesség- és fesztelenségben nyilvánult, mely a multságon mindvégig állandó maradt, s csak az est beállta, hívta fel távozásra a mulatozókat és tánczó párokat. Utóbbiak különben ekkor is igen nehezen váltak meg a helytől, mely oly kellemesen fásztotta ki őket — ha ugyan kifásztotta! Az erkölcsi sikerhez méltó anyagi siker is koronázta iparos ifjaink fáradozását, a mennyiben a multság mintegy 25 frtot jövedelmezett segély- és önképző egyletük javára.

Kitüntetett iparos tanoncok. A helybeli iparos iskolában e hó 12. napján megtartott évről-évre vizsgáló alkalommal következő iparos tanoncok lettek kitűnő osztályzatuk- és jó viseletükért kitüntetve. u. m.: Hlavaček Gusztáv III. oszt., tanító mestere Hlavaček János, 1 drb 2 frt 50 kros könyvvel; Mares Ferenc III. oszt., tan. mestere Bolka János, 1 frt; Véber Ulrik II. oszt., tan. mestere Hruska János, 1 frt; Kovács László I. oszt., 1 frt. Vantruba István I. oszt., tanító mestere Osgyányi József 1 frt. — A tanoncok kiállításán, 1 frttal jutalmaztaták: Feeske Károly I. oszt., tan. mestere Nagy Gábor, Lajos Tamás I. oszt., tan. mestere Szojka János, Szabó József II. oszt., tan. mestere Králik József, Pekár Emil II. oszt., tan. mestere Gazda Bertalan. — 50 kros jutalmat kaptak: Gees Béla II. oszt., tanító mestere Sarinay Ignác, Bodon Gyula II. oszt., tanító mestere Németh Károly, Káposztás Lajos I. oszt., tanító mestere Káposztás Ferenc, Bartha István I. oszt., tan. mestere Kovács János. Érdemesnek tartjuk e helyen megemlíteni, hogy a vizsga alkalmára rendezett tanonc munkakiállításban közel 170 tanuló közül csupán harminckettő vett részt összesen 45 darabban, míg a jolsvai ipariskola 67 tanulója közül az ugyanezen évi hason kiállításról csak egyetlen egy maradt el. Már most nem tudjuk eltalálni, hogy melyik föltevésünk felel meg a ténynek: Jolsván fordítanak-e lelkiismeretesebben gondot az iparos tanoncok gyakorlati szakképzésére, vagy a rimaszombati iparos tanoncoknak nincs kedvük, avagy idejük, bemutatni e téren tett haladásukat? de bizonyos, hogy utóbbiakra ráférne egy kis „növevény“ — a mester urak részéről.

A háboru közvetlen fenyegető veszélye egyelőre elodázottnak tekinthető. június hóval lezajlik itthon a választási háboru is. Remélhetjük hát, hogy a sajtóban is nagyobb tért foglal el ismét a békés muzsa, melyet onnét az utóbbi napokban egészen kiszorítottak a nagy politika eseményei. A Pesti Hírlap már is közli velünk s általunk a nagy olvasóközönséggel, hogy Zola most folyó híres regénye mellett (A föld), mely egyedül a Pesti Hírlapban olvasható magyar nyelven, júliustól kezdve rövidebb, második regényt s lehetőleg minden héten egy-egy elbeszélést (2-3 száma terjedő novellát, stb.) is fog közölni a legjelesebb hazai és külföldi íróktól Mikszáth Kálmán is (Seaton), akit a választási izgalmak legutóbb egészen elvontak a tárczaróttól, egész sorozatát fogja megkezdeni a legmulatságosabb választási történeteknek, az új képviselőkről írt és írandó karezzolatoknak s folytatni fogja az olvasóközönség részéről örömmel fogadott s „Breviarium B-öthyannum“-nak elkeresztelt mulattató krónika-gyűjteményt. Azonkívül sikerült a Pesti Hírlapnak a legjelesebb tárczairók közül többeket állandó külmunkatársakul nyerni meg, úgy, hogy a jövő énegyedtől kezdve e lap hasábjain fog előreláthatólag a legtöbb s legérdekesebb tárcza megjelenni. Hogy ma is a Pesti Hírlap nyújt legbővebb anyagot az olvasóközönségnek, s főszóval fektet a mulattató közleményekre, noha nem felel meg az ismeretterjesztő dolgokról sem: az már általánosan ismeretes s így szívesen ajánlhatjuk magunk részéről is a magyar olvasóközönség pártolásába. Az előfizetési pénzek (negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.) a Pesti Hírlap kiadó hivatalába (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendők, honnét mutatószámok is kérhetők.

Kertészet.

A bogycs cserjék műveltetése.

Az olyan húsos, leves, sok magvu termést, melynek magvait husa közt finom hártya vagy meg nem fásult bőrnemű héj vagy pergamen környezi, a fűvészek és pomológusok bogycsoknak, bacca, die Beere nevezik, ilyen az egres vagy pöszméte, a ribiszke, málna, szeder és a szőlő is. Mind eléggé ismeretes s általánosan bogycs-gyümölcsnek is szokták mondani.

Bortermő vidéken, a szőlőt gondosan és rendszeresen művelik, de nem úgy törtéik az a négy előbbi cserjével, holott ezek is, ha másért nem, már csak a miatt is, mert minden évben bőven és rendszeresen megteremnek, nagyobb és több figyelemre lennének érdemesek. S épen ezért, ez alkalommal azoknak hogyan műveltetéséről szándékozom némi tájékoztatást adni, kimutatván egyszersmind, hogy azoknak gondosabb műveltetésük nemcsak kívánatos, de valóban haládatos és jövedelmező is.

I. Az egres vagy pöszméte.

A pöszméte, Ribis Grossularia L. die Stachelbeere, nálunk korántsem áll oly becsben mint a földi eper, a málna és ribiszke: hiszen a legtöbb kertben egészen magára hagyatott, teljesen elhanyagolják. S ily körülmények közt, ha elültetése még oly szabályosan és okoszerűen történt volna is, — nem esoda, hogy ha két-három év alatt elvadul, apró, izetlen, nedvszegény s alig élvezhető gyümölcsöt terem. S az ilyen termést sokan nem is szedetik, a tövén aszik össze, magától lebul, és ott vesz, s a cserje kellő gondoztatás hiányában, keresztül-kasul nőtt hajtásaival hozzáférhetetlen tövises bokrot képez. Ellenben alkalmas helyen, kellően nyeselt, kiritkított, rendszeren trágyázott

pöszméte-cserjék mennyivel tetszelősb látványt nyújtanak. élvezet nézni a szép nagy finom héjú és gazdag gyümölcsöt, mely a hajtásokon a levelek mellől aláfügg.

A pöszméte, minden bogycs-gyümölcs közül, legnagyobb figyelemmel Angolországban műveltetik, s oly igen nagy becsben tartják, hogy számos kerületben messzire nyúló területeket foglal el, s némely vidéken, kizárólag csupán csak annak termesztésével foglalkoznak. A legtöbb, igen szép, kiváló jó ízű s gyakran egy-egy szilva vagy datolya nagyságu pöszméte faj, a melyet hazai kertművelésünk felmutatni bír, Angolországból ered; hol a nedves és ködös éghajlat ezen cserje művelésére rendkívül alkalmas, nagyon kedvező. Ugyan ott, nem egy pomológiai-egylet van, melynek feladata évenként gyümölcskiállításokat rendezni, melyeken magas jutalom díjakkal tüntetik ki az ily pöszméte kiállítókat, kik egy új, szép, nagy s a mellett súlyra nézve legnehezebb, példányszerű pöszméte-termést mutatnak be. Hogy a díjak elnyerhetéseért való verseny rendkívül nagy, arra e tekintetben hivatkoznom felesleges, különösen azok előtt, a kik az angolok szívós véralkanta — s dicsőség vágyukról tudomással bírnak.

Hogy a pöszméte nem csak nyersen való fogyasztásra, — megérett korában, — hanem konyhai használatra is alkalmas, tudvalevő dolog: sőt bort is készítenek belőle, s a pöszmétebor az angoloknak igen kedvelt italuk.

A pöszméte cserjék vidám tenyészhetésének, az inkább kötött talaj, mely a nedvességet luamosabban tartja, — teleg meg legjobban; nagy szárazságban koránt sem díszlenek, s rendkívül forró nyáron a rekkenő hőséget többnyire megsínlik attól sokat szenvednek s oly bő termést sem érlelve mint különben, de azért még sem szabad azokat árnyékos helyre ültetni, hanem a kert egészen nyílt, szabad és napfényt részre, miután csak így, és itt lehet kedvező eredményre számítaniuk.

A pöszméte bokrok ültetésére többnyire az őszi napokat szokták felhasználni, pedig nem egy esetben, kivált ha agyagos talajjal van dolgunk, tavasszal való elültetésük előnyösebbnek bizonyult, csak hogy ezt, lehető korá tavasszal végezzük vagy végeztessük, minthogy a pöszméte nagyon jókor fakad s ha egyszer nedvkerülgése megindult, ilyenkor átültetése mindig némi kockázattal jár.

Az elültetést megelőzően, azon helyet, hová a bokrokat ültetni fogjuk s a hol éveken át állandóan kell maradniok, előbb jól és mélyen kell felásatnunk, s ahhoz képest a milyen tápdús — kövér, — vagy sovány a talaj, annak megfelelő trágyáztatást sem szabad elmulasztani. Később, miután az elültetett bokrok beállottak, hígított trágyalével ismétellen kell öntözniük, kivált korá tavasszal még mielőtt kifakadtak volna, a mi nagy befolyással van nem csupán buján fejlődésükre, hanem bőven termésükre is.

A pöszméte bokrokat közel egymáshoz ültetni nem tanácsos, miután a sűrűen ültetéssel az ültetvény rövid idő múlva eleven sövénynek alkalmas volna ugyan, de a főzél szép és bő termést szedhetni róla, távolról sem lenne elérve. Ha a bokrok ültetésénél észszerűen akarunk eljárni, úgy azokat, egymástól meglehetősen távolságra kell ültetnünk oly formán, hogy minden bokor egészen szabadon, a levegő és a napsugár akadálytalan s minden oldalról reáhatásának kitéve álljon. — miáltal erőteljes növése nagyon előmozdittatik. S addig is, míg a bokrok nagyobb tért nem foglalnak, hogy a közel vagy körülök eső föld ür-sen ne maradjon, amennyiben az az ültetvény megkárosítása nélkül törtéhetnek, konyhazöld-ég ültethető közbe; de mindig tekintettel arra, hogy csupán csak olyat válasszunk, mely a talajnak táperejét ki ne szakmányolja, vagy nagyon szét ne terjeszkedjen s ezáltal a pöszméte fejlődésében hátráltassa.

Ültetésre fiatal, erőteljes és csak oly töveket válasszunk, melyeknek gyökerei elég dús rostosak; az ültetés befejeztével, hogyha az tavasszal történt, a bokrok busásan megöntözendők az őszi ültetésnél, a nyirkos nedves időjárás, gyakoribb eső, ez öntözést feleslegessé teszi.

(Folytatása következik.)

Nyilvános köszönet.

Van szerencsém hálás köszönettel nyugtázni azon szives adományokat, a melyek „berzétei“ ev. ref. egyházunk javára — eddigelé -- befolytak:

a) „A berzétei gyűjtő iven“: Máriaßy Géza 10 frt, Máriaßy Barna 10 frt, Máriaßy László 10 frt, Máriaßy Gyula 10 frt, Gundelfingen Luezián 5 frt, Gundelfingen Irén 5 frt, Hámos Lajos 5 frt, Hámos Gyula 5 frt, Király Samu 2 frt, Czaff Julia k. a. 1 frt, Varga Márton 1 frt, N. N. 30 frt, Roth Herman 5 frt, Deutsch Sámuel 1 frt, Gáspár Ferenc 2 frt Csuno András 2 frt, Gáspár András 1 frt Baeso János 2 frt, Nagy András 1 frt, Baeso Márton 1 frt, Baeso András 2 frt, Nagy Lajos 1 frt, Szanko Márton 2 frt, Kollát István 2 frt Miskó Jánosné 2 frt 50 kr., kisebb adományokból 14 frt 40 kr., összesen 132 frt 90 kr.

b) „A rozsnyói gyűjtő iven“: Szontagh József 4 frt, Marko J. Imre 5 frt, Marko Sándor 4 frt, Gutlohn Henrik 1 frt, Varga József 2 frt, Néhre Mátyas 10 frt, Alexi Albert 2 frt, Id. Kiss Károly 1 frt, Szepessy Károlyné 10 frt, Marko börgyára 1 frt, Czékus István püspök 2 frt, Szobonya József 1 frt, Dr. Maurer 1 frt, Stimpel János 1 frt, Rosenkranz Rezső frt, Hazai Ede 1 frt, Kramaresik Károly 2 frt, Kiss Imre 1 frt, Szeresen Lajos 2 frt, Fialka Andor 1 frt, Gál I. 5 frt, Kubinyi Géza 5 frt, Flücssek Endréné 2 frt, Fábri K. 1 frt, Hajesi S. 1 frt, Madarász R. 1 frt, Kövári Ödön 1 frt, Rosty Józsefné 1 frt, Hirth Lajos 1 frt, Csekó István 1 frt, Sulyán kapitány 1 frt, Scheffer Gusztáv 1 frt, Szentpéteri G. 1 frt, Szilvássy 2 frt, Tamási Pál 1 frt, Schlosser Albert 2 frt, Hoffman 1 frt, Tichy Mihály 1 frt, Takarékpénztár 2 frt, kisebb adományokból 22 frt 50 kr., összesen 105 frt 50 kr.

c) „Nagytisztelű Nagy Pál esperes ur utján“: Ragályi György f. borsodi e. m. gondnok ur 25 frt, aggtelki egyház 2 frt 36 kr., vadász egyház 2 frt, sajoecsegi egyház 2 frt 29 kr., összesen 31 frt 65 kr.

d) „A pelsőci gyűjtő iven“: Nt. Szentpéteri Sámuel 2 frt, pelsőci ref. egyház 2 frt, összesen 4 frt.

e) „A szalóci gyűjtő iven“: Szabó Gyula lelkész 1 frt, szalóci egyház 2 frt, Borza Pál tanító 50 kr., Sturman István gondnok 50 kr., vigitelki egyház 2 frt, szalóci hívek 2 frt 25 kr., vigitelki hívek 1 frt 95 kr., összesen 10 frt 20 kr.

f) „Simonii gyűjtő iven“: Osváth István lelkész 1 frt, simoni egyház 2 frt, összesen 3 frt.

g) „Katoná Károly iven“: iványi hívektől 2 frt 07 kr., Czákóaktól 1 frt 99 kr., összesen 4 frt 6 kr.

h) Szkárosi Gusztáv horkai ref. lelkész küldeménye: 2 frt 80 kr.

i) „Sajó Gómöről“: ág hitv. egyház 1 frt., Mikola György lelkész 50 kr., összesen 1 frt 50 kr.

k) Biró Nyári Sándor ur kegyes adománya 10 frt.

l) „Rozsnyórol“: Feledi Ferenecné 1 frt, Janko Andrásné 1 frt, összesen 2 frt.

m) Kovács Frigyes giczei lelkész küldeménye 1 frt 36 kr.

n) Foncière biztosító-intézet rozsnyói ügynöke 10 frt.

o) Nagytisztelű Nagy Pál esperes ur utján: Mecner Béla alsó-zempleni egyh. megyei gondnok 5 frt, Sturman György 5 frt, Szabó József szalonai lelkész 1 frt, egyház 50 kr., tornallyai takarékpénztár 1 frt, tornallyai egyház 1 frt, Nt. Nagy Pál esperes ur 2 frt, összesen 15 frt 50 kr.

p) Debreczeni Bertalan egyházkerületi világi főjegyző 1 frt.

Fogadják a nagylelkű adakozók hálatelt szívünk forró köszönetét! Mi hisszük, hogy főképp megyénkben alig fog akadni, — kihez bizalmunkkal s ivünkkel bekopogtatunk, ki ne igyekeznék jó szive nemes adományát sok bajokkal küzdő egyházunk javára mielőbb meghozni!

Kiváló tisztelettel Berzéte 1887. június 8.

Batta György, berzétei ev. ref. lelkész.

Szerkesztői üzenetek.

A helyb. kereskedő ifjak közlelbi majálist rendező bizottságának „nyilatkozat“ csak aláíratás, és a hirdetési bélyegilleték lefizetése után lesz közzölhető.

B. B. Egy része kikésett, másika egyszóval politikával foglalkozván, kénytelenek voltunk megroviditeni.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Karancsalja.

Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

egyesített

köszönbánya és iparvállalat részvény-társulat

Ajánljuk

kitűnő minőségű hazai közzenterményeinket gyári, gazdasági és házi célokra

a legjutányosabb árak mellett.

Rendeményeket kérünk központi irodánkba Budapest, Erzsébet tér 3. sz. alá intézni.

9-10

Az igazgatóság.

Bérleti hirdetemény.

Ratkó város tulajdonát képező, a város területén négy helyen gyakorolható italméresi jog, a hozzá tartozó koresmaépületekkel, és sörmérés, továbbá Ratkó város határában létező három malom, ahozza tartozó helyiségekkel, s végül Répás községben — fele részben Ratkó városát s fele részben Répás községét illető — egy helyen gyakorolható italméresi jog s koresmaépület, az 1888. évi január hó 1-ső napjától számítandó három egymásután következő évre, folyó évi július hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor a városháza tanácsstermben megtartandó nyilvános árverés utján, együttesen vagy egyenként — esetleg zárt ajánlatok utján is — a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni.

Árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdésénél bánatpénzül letenni, esetleg a zárt ajánlatokhoz — melyek alulírotthoz nyújtandók be — készpénzben mellékelni tartoznak, Az árverési föltételek a városháza tanácsstermben, a szokott hivatalos órában, bármely napon megtekinthetők.

Ratkón, 1887. évi június hó 16-án.

Gallo János, városi főbíró.

Hirdetemény.

525. sz. — Kiskoru Lengyel László tulajdonát képező a rimaszombati 93. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt s a tagosítási földkönyv 103. sz. lapján 443 négyszáznegyvenhárom □ ölben belső-ségként kitüntetett ingatlanság f. év június hó 30-ának d. u. 2 óráján Rimaszombat város arvaszékénél önkéntes árverés utján eladatik, a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek Huszt Lajos arvaszéki előadónál addig is megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város arvaszékének 1887. június 14-én tartott üléséből.

Szabó György, arvaszéki elnök.

GÁCSI POSZTÓGYÁR.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy a gácsi posztógyár termelvényeinek raktárát átvettem, és hogy jó hívnévként örvendő, minden színű és különféle minőségű szöveteit, ugymint egyes ruhákra, béröltözékekre való kabát- és nadrág-kelméit, kendőgyarmányait az eddigi áraknál jóval lezállítva **Losonczon, üzleti helyiségben (főter)** árusítom.

Tisztelettel

WANKOVITS DANÓ.

Eladó ház.

Rimaszombatban az iskola-utczában levő 13-ik szám alatti fa- és kőből épült, faszindelylyel fedett ház, mely három szoba, három konyha, kamara, 3 fatartó és egy sertés-ölből áll, szabad kézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek a Ferenczy-utca 14. sz. a. **Kovács Pál**, tulajdonossal.

Eladó zsindey.

Gróf Forgách Erzsébet urnő ő méltósága kokovai uradalmában az összes zsindey-készlet jutányos áron eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni Kokován az erdészeti irodában.

Kokova, 1887. június 12-én.

Az erdészeti hivatal.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, eperjesi-ut 16. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevű gépeit a közeledő **nyári időnyre**, nevezetesen: **Cseplőkészületeit** könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, ezalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

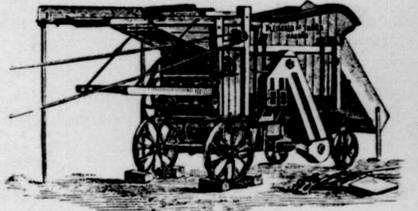

Baker- és magtár-rostáit, továbbá mindennemű **szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-**

főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

1-6

Műkertész tanulóul egy 13—14 éves, jó családból való ifjut f. é. aug. hó elejére — kedvező feltételek mellett — felfogad **Wikoukál Henrik** városi műkertész Rimaszombatban.

HERCZ ZSIGMOND

gazd.gépgyára és vasöntödéje **Clayton & Shuttleworth** gépgyár képviselője **MISKOLCZON.**

Ajánlok nagyválasztéku raktárból: **Clayton & Shuttleworth**-féle cseplőkészleteket gőz-, járgány- és kézi erőre; rostákat, konkolyozókat, **aratógépeket kéveköti készülékkel, löhere-fejtőket, sor- és szőrvetetőket, szénagyűjtőket, kutakat, fecskendőket, gépolajt, zsákokat, ponyvakat.**

Egy kevésbé használt **négy löerejű gőzcseplőkészlet** teljes felszereléssel **1600 frtért.**

Egy egészen új **kétjáratu malom 650 frtért** három évi lefizetésre eladó.

Gépjavitások elvállaltatnak. — **Használt gépeket** újakra becserelek.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legélénkebb.

Előfizetési árak:

Egész évre... 14 frt — kr.
Félévre... 7 „ — „
Negyedévre... 3 „ 50 „
Egy hóra... 1 „ 20 „
Egyes szám Budapesten 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Kiadóhivatal:

Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint, hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés legélszerűbben postautalványnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat

levelező-lapon nyilvánított kívánatra egy hélig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap“ immár a kilencedik évfolyamát éli. **Fényes irói kör** csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot **óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már fölívágvá** állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap“ dicsekedhetik ez újítás al.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy **ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap.** de még inkább arra, **mint lett az?** Nem fizetett soha a közönség hullámzó szeszélyének, hanem becsületesen s lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyt kiűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a **liberalizmus** a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyországban csak egy hazafias program lehet hát: a gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyt csak azzal toldottunk meg, hogy **függetlenek vagyunk s leszünk a pár órától.**

A „Pesti Hirlap“ nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmér pártokat és gyűlölködeket; az igazságot kerüli mindenben s mert **csak az igazságot** nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélyvel és igazsággal szolgálai a **nemzeti politika, szabadelvű eladás és magyar demokracia** érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezérelőkeinket különböző pártállásu jeles publicisták s politikai írók: **Pulky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Bánffy B. la, Eötvös Károly, Beklcs Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza** (felelős szerkesztő) stb.

Mutatványszámokat egy hélig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal BUDAPEST, v., nádor-utca 7. szám.

A t. Házból cím alatt országos hírvé vált **karcolatokban** az újabb irói nemzedék legkiünőbb s legnépszerűbb tagja **Mikszáth Kálmán** humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb iróink gazdagítják a „Pesti Hirlap“ e rovatát, kiknek sorából legyen elég kiemelniünk a következőket: dr. **Árat Adolf** (Pozó, Csicseri Bors), **Bartók Lajos, Beniczky Bajza** Lenke, **Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza** (Quintus), **Kürthy Emil, Mikszáth Kálmán** (Scarron), **Mural Károly, dr. Schwarz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Áti a, Szécsi Ferenc, Tabori Róbert** (Columbus) stb.

A **többi rovatokra** is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkársaink: **Antal Károly, Barabás Albert, Luby Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József** (segédszerkesztő) stb. — csupa k. p. há t. journalistikai munkaerő. — úgy, hogy jól értesültség, élénkég. a tartalom g zafagsága és vált székossága tekintetében a „Pesti Hirlap“ a legvetőkebbetük m. g. y lap.

Távirati rovatunk mindig a leggazdagabb s kiálja a versenyt lá mely európai nagy lappl. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítónk látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események úgy kívánják, be munkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színelőjére, mint legutóbb **Bulgár ába.**

Heti melléklapjaink — **mint Kertészei Ujság, Házi Tanácsadó, Gazdasági Ujság**, stb. — kivívják a nagy közönség hálás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató **karcolatok, apróságok, a közönség köréből** való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szivesen olvasott **szerkesztői üzenetekre.**

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekesítő újabb termékek közül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) **két teljes ivet** — 16 oldal — adunk olvasónk kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy **zenemellékletet** is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként **60—70** jó darabot tartalmazó **zene albumot** gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindezen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap“ a **legolcsóbb napilapnak méltán mondható**, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Legyen szíves ezek után reméllenünk, hogy a „Pesti Hirlap“-ot a művelt magyar közönség ezental is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap“ előfizetési ára:

Egész évre... 14 frt — kr.
Fél évre... 7 frt — kr.
Negyed évre... 3 frt 50 kr.
Egy hóra... 1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csak **„PESTI“** Hirlapot irjanak.

A „Pesti Hirlap“ szerkesztősége és kiadóhivatala.